

Evelin Kask

HURMOS



Helsingissä Kustannusosakeyhtiö Otava

Sivun 68 tuotekuvaus Kingspan Sauna-Satu: K-Raudan verkkosivut.

Sivun 292 lainaus: Kennelliiton verkkosivut, Kennelliiton yleinen jalostusstrategia, kirjailijan muokkaama.

Sivun 303 Business Model Canvas: kirjailijan muokkaama Alexander Osterwalderin ja Yves Pigneurin kehittämän mallin pohjalta. Alexander Osterwalder & Yves Pigneur: *Business Model Generation: A Handbook for Visionaries, Game Changers, and Challengers* (2010).

Copyright © Evelin Kask ja Kustannusosakeyhtiö Otava 2026

Tekstin- ja tiedonlouhinta kielletty.

ISBN 978-951-1-50610-2

OTAVA
KIRJAPAINO
Keuruu 2026





POESIA

Jossain päin Itä-Euroopan alankoja torakka työntyi eteenpäin laihoilla, okaisilla jaloillaan. Heinikko kohosi sen pään yläpuolelle viuhkamaisina kaarina. Oli alkanut pimetä. Kaukana näkyi liikettä, ihmishahmojen tarmokasta touhuamista, ja torakka siirtyi vauhdikkaasti eteenpäin laskeutuva hämärä suojanaan.

Se kiiruhti tuoreeltaan jyrätyn asfaltin rajaan, ylös, ylös, ja jäi hahmottamaan suuren multa- ja kiviaineseosmurikan reunalle 2000 osasilmän kautta tuhansiksi osakuviksi aivoihin muodostuvaa kuvaa, jossa työmaakoneet kaivoivat talojen takapihoja. Se ei ollut erityisen hyvä lentämään, joten se vain tyytyi hakeutumaan korkeimmalle mahdolliselle paikalle, ja kiivetä se osasi, roikkua vaikka kintut katossa.

Vielä jonkin aikaa sitten sen edessä avautuva näkymä oli ollut vain loputonta ruohikkoista alavaa ja metsää, mutta metsä oli raivattu puutavaraksi ja puutavarasta tehty massiivipuutaloja, jotka seisoivat nyt perustuksillaan, lasiset silmät kääntyneinä siihen suuntaan, mistä torakka niitä herkäät tuntosarvet pitkälle kurottaen tarkkaili. Viherköynnökset oli jo laitettu kasvamaan talojen ulkoseinille, ja kun ne kellastuisivat talven tullessa, kaikenlaiset kuolleet lehdet putoaisivat maahan ja alkaisivat mädäntyä, ja niiden sitkoisiin soluihin torakka iskisi leukansa.

Työmies istuutui valmisteilla olevan talon kuistille ja kaivoi esiin evänsä. Torakka laskeutui alas ja oli juuri kiihdyttämässä tien yli miestä kohti, kun vasemmalta lähestyvä maansiirtoauto pelästytti sen. Se kääntyi takaisin, syöksyi murikan halkeamaan ja odotti. Se näki eteensä, sivuille ja taakseen syvään mustaan multaan, skannasi tarkkaan olosuhteensa ja tasasi kiihtyneitä elintoimintoja.

Torakan näkö oli perin ihmeellinen, sen silmät näkivät pimeässäkin. Ja vaikka verkkosilmien tuoma informaatio oli epätarkkaa, se kykeni keräämään herkkien pistesilmiensä avulla erinomaisesti tietoa valosta, ja ilmavirtoja se aisti tuntosarvillan, jotka huojuivat nyt aivan hieman tuulenvireessä ja ehkä kutittivat sen aisteja.

Se pinkaisi matkaan ja oli jo hetken kuluttua turvallisesti tien yli. Torakan reaktioaika oli 8,2 millisekuntia, ja kun kuusi jalkaa olivat kaikki liikkeessä, se eteni jopa 50 kehonmittaa sekunnissa ja juoksi neljä kertaa nopeammin kuin gepardi parhaimmillaan ja olisi ehtinyt kaupungintalolle siinä ajassa, kun työmies asetti leipää suuhunsa.

Katulamput syttyivät, valo vahvistui hiljalleen kuin aamuisin, eikä torakka erityisemmin pitänyt siitä. Sen lahkossa oli lajeja, jotka liikkuvat päivisin; trooppiset lajit olivat värikkäitä ja metallinhohtoisia, jäljittelivät leppäkerttujen ja kuoriaisten kuviointia, asuivat uljaiden akasiapuiden kuorissa, eivät pimeissä, kosteissa ja tiiviissä paikoissa kuten tämä torakka. Tämä tumma, himmeänvärinen ja pitkäsäärinen asettui kerkeästi kuistin maanrajaan ja jäi seuraamaan valtaisia, väsyneitä kenkiä, odotti.

Samanaikaisesti torakan takana tuhatjalkainen kipitti matkoihinsa. Sen kerätessä viimeisetkin jalkansa pensasaidan

suojaan työmiehen vasen jalka nytkähti, kinkunpala putosi, yöperhosen siivet kahahtivat torakan yläpuolella, –!

Se unohti kaiken itsesuojeluvaistonsa ja ampaisi eteenpäin.

”AUAAAAH!!” työmies karjui, ja leipä lennähti jalkoihin.

”Mitä helvettiä, Dmytro?” toinen mies huusi säikähtäneenä.

”Torakka! Hyi saatana täällä on torakoita.” Mies alkoi talloa vimmatusti valtavalla turvakengällään, huolella valmistettu leipä murskaantui hänen jalkoihinsa, ja torakka kipitti henkensä edestä, otti kaikki kuusi jalkaa alleen ja katosi takaisin likaan ja pimeyteen.



Eräs eurooppalainen neuvottelu
Aihe: Lisäehdot Ukrainan jäsenyydelle

Asialista:

- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]

Tarjoilut: Nakkipiiloja ja kahvia ja rooibos-teetä
Muut asiat: Latvia jäi velkaa 14 senttiä ilmapallosta, joka hankittiin komission puheenjohtaja Friedrich Teufelin lapsen syntymän kunniaksi > maksetaan Ranskalle

Ps. Kuka päästi Unkarin mukaan neuvotteluihin?

1

Herald Taiger oli pragmaattinen ajattelija ja ymmärsi, että avioliiton kariutuminen tarkoittaisi tietynlaisia uudelleenjärjestelyjä myös ystäväpiirissä. Kuinka laajoja ne olisivat, sitä hän ei osannut arvioida. Pragmaattinen suhtautuminen sosiaalisiin verkostoihin oli varakkaissa ystäväpiireissä yleistä, siinä ei ollut mitään ihmeellistä, ja oli tärkeää ajatella asiaa huolellisesti. Aivan ensiksi hänen olisi syytä pitää matalaa profiilia eikä joutua minkäänlaisten juorulehtien palstoille, sillä sellainen saattaisi aiheuttaa yrityksen pörssikurssin rajua heilahtelua.

Hän tarkasteli keskittyneesti juuri päättyneen, tunnin mittaisen puhelun tietoja ja yritti ajatella, mutta ajatukset käpristyivät lastuiksi ja pelkistyivät havainnoksi ohi liukuvasta katu-pesurista ja pesurin harjaksia muistuttavasta viiksekkäästä miehestä napit korvilla. Harjakset nielivät asfalttia laiskasti, jättivät taakseen vanan kemikaaleilta haisevaa vettä. Kauempana kaksi typäkkää valkoposkihanhea nahisteli nurmelle viskatusta omenankarasta. Herald nosti pahvimukin huulilleen. Musta neste huuhtoutui alas ruokatorvea ja pahensi huonovointisuutta, joka johtui aikaisesta heräämisestä ja raskaiden työviikkojen aiheuttamasta uupumuksesta, jota nukkuminen ei ollut enää aikoihin lievittänyt.

Syyskuu oli vierähtänyt käyntiin äkillisesti tihevässä sumussa. Ongelma näytti olevan se, Ilmatieteen laitos oli selittänyt, että korkeapaine työntyi samanaikaisesti sekä idästä että lännestä ja muodosti poikkeuksellisen laajan selänteen koko Euroopan ylle, niin Helsinkiin, Brysseliin kuin Poesiaankin. Epätavallinen sumu oli herättänyt ihmisissä aluksi levottomuutta, mutta kun säätila oli jatkunut yhtämittaisesti muutaman viikon, kyllästyttiin asiaa päivittelemään ja luotettiin siihen, että sumu kyllä hälvenisi pian, kunhan lännestä vain jaksaisivat taas tuulet puhaltaa. Nyt rantabulevardilta merelle avautuva horisontti helmeili kalvakanharmaana ja huokoisena.

Päähuiviin kietoutunut nainen ruokki vähän matkan päässä lintuja. Nainen repi leivästä paloja, repi palat aina vain pienemmiksi ja pienemmiksi, jauhoi ruokaa sormissaan kuin mylly. Kymmenkunta pulua oli kerääntynyt naisen ympärille. Söivätkö linnut nälkäänsä vai tottumuksesta, Heraldin oli vaikea sanoa, niiden aggressiivinen kilpajuoksu oli merkillistä katseltavaa. Naisen suu oli tiukka viiru, kasvot painuneet uurteille. Silmät seurasivat sormia, ja sormilla oli kiire repiä.

Harkintaa jos jotain oli Herald oppinut edesmenneeltä isältään, merkittävältä pankkiirilta, kuten tästä oli sittemmin ollut tapana puhua finanssihistoriaa käsittelevissä oppikirjoissa. ”Mieluummin olkoon koko maailma eri mieltä kanssasi kuin itse olet riitasointuinen ja puhut itseäsi vastaan”, oli isällä ollut tapana sanoa, ja: ”Päätöksenteko on kaiken a ja o, kaiken perusta, tukipilarien pilari. Ei ole oikeita tai vääriä valintoja, on vain valintoja, niiden seurauksia ja seurauksien pohjalta tehtäviä uusia valintoja.” Isältään Herald oli oppinut, että suurin osa ihmisistä pohti liikaa ja liian pitkään asioita, joilla ei ollut todellista merkitystä – sellaiset ihmiset hävisivät elämässä enemmän kuin voittivat.

Yksi Suomen taloushistorian merkittävimmistä mullistuksista meni suunnilleen näin: 1980-luvulla markkinoiden ja pääoman vapautuminen horjutti vanhaa, valtiovetoista järjestelmää. Kansainväliset mahdollisuudet avautuivat. Muutoksessa ylin tuloluokka tuplasi tulo-osuutensa ja rikkaat rikastuivat entisestään, syntyi superrikkaiden identiteetti ja toimintakulttuuri sekä rikkaita palveleva ammattikunta varainhoitajineen, verokonsultteineen, yrityspankkiireineen. Koska isä oli osannut päätösten ja riskinoton jalon taidon, ei Heraldin lapsuudessa ollut koskaan kärvistelty rahanpuutteessa.

Herald oli ymmärtänyt jo lapsena rahan arvon. Jonkinlainen varhaiskasvatuksen erilaisia tuloluokkia läpivalaiseva voima, kurkistus siiloutuneen Suomen varjoiisiin nurkkiin sai hänet näkemään, että joissakin perheissä vietettiin talvilomat Suomessa, esimerkiksi Sipoossa hiihtämässä, eikä Ranskan Rivieralla tai Moritzissa Alpeilla, missä hän oli itse lapsuutensa lomat viettänyt. Hän muisti edelleen kirkkaasti 12-vuotiaana saamansa oivaluksen, ettei raha ollut itsestäänselvyys kaikille perheille; hän oli hahmottanut rahan sillä tavalla kuin vain lapsi saattoi hahmottaa, karamellien, action-ukkojen ja lomamatkojen valuuttana.

Isä oli ajatellut kansainvälisesti alusta asti. Se oli tuonut hänelle etumatkaa ja uskottavuutta, kun Suomi oli valmis liittymään Euroopan unioniin. EU:n ytimessä olivat sisämarkkina- ja kilpailukysymykset, ja niihin kytkeytyvän potentiaalin Rudolf Taiger oli tunnistanut kuten vain uusliberaali finanssiammattilainen saattoi tunnistaa. Isä oli tiennyt, että uudessa talous- ja rahaliitossa rahoitusmarkkinoilla tulisi olemaan rakenteellista valtaa yli valtioiden, ja tätä valtaa hän oli innokas käyttämään. Sopi kuvaan, että juuri Rudolf Taigerista tuli yhtenäisen, vapaan ja kilpailukykyisen Euroopan karkäs puolestapuhuja.

Vaikka kotona oli ollut kaikkea riittämiin, Herald oli päättänyt aloittaa työnteon nuorena. Isä oli suhtautunut pojan työinnokkuuteen suopeasti, olihan hän itsekin rakentanut muurarin poikana omaisuutensa kovaa työtä tekemällä. Ei ole parempaa tapaa näyttää lapselle maailmaa, isä oli ajatellut, kuin ottaa lapsi töihin mukaan. ”Koko maailma on pelikenttä, kun on riittävästi rohkeutta ottaa riskejä”, hän sanoi. Rudolfin kestitessä vieraita kaupungin hienoimmassa hotellissa Herald oli innostunut ruoasta ja päässyt hotellin keittiöön oppipojaksi. Hotellin omistaja oli Taigerien perhetuttu, eikä järjestelyssä nähty ongelmia. Herald oli seisoskellut kokin tervashampoolta haisevan selän takana ja ihmetellyt, miten hienovaraisin liikkein ämpärin kokoinen koura viimeisteli sarviurvokin terälehtien asennon jälkiruokien päällä ja piirsi valkohäntäpeuran ympärille täydelliset kaaret timjami-madeirakastiketta. ”YKSITYISKOHDAT”, oli kokki huutanut leveästä rinnasta lähtevällä paineella, ”ovat hienossa ravintolassa kaikki kaikessa.”

Muutamaa vuotta myöhemmin abikeväänä Herald oli pyytänyt isäänsä katsomaan ravintolan liiketoimintasuunnitelmaa, jota hän oli oppipoika-ajoistaan lähtien huolellisesti kehitellyt. Isä oli istunut mahonkipöydän ääressä ja lehteillyt papereita pitkän tovin. Herald odotti ja odotti ja odotti, uskalsi tuskin hengittää. ”Olet tehnyt perusteellista työtä”, isä sanoi viimein, ”siitä sinua voi harvoin kiittää. Mutta tätä minä en voi rahoittaa. Menet kauppakorkeakouluun, sen jälkeen voit leipuroida menemään miten haluat.” Puheenvuoro oli lyhyt, järkevä, rauhallinen. Syvä häpeänpolte kasvoillaan Herald keräsi paperinsa ja laskelmansa ja poistui huoneesta.

Isän reaktio ei ollut varsinaisesti yllättänyt häntä. Hän oli pikemminkin ollut vihainen itselleen: hän oli harjoitellut useita

vasta-argumentteja, muttei ollut uskaltanut tuoda niistä esille yhtäkään; hän ei ollut edes yrittänyt taivutella isää suunnitelman puolelle, mikä oli vähintäänkin yhtä suuri virhe neuvottelu-strategiassa kuin neuvotella huonoin argumentein. Ehkä isä oli todellakin testannut häntä. Jos hän olisi pystynyt esittämään riittävän vakuuttavia perusteluja ravintolan puolesta, isä olisi ehkä suostunut. Mutta alentuvana ja helposti taipuvana nuorukaisena hän oli vain vahvistanut sen, minkä isä oli jo tiennyt: hänestä ei ollut johtamaan yritystä.

Isä ei ollut tarkoittanut pahaa. Hän oli aina halunnut perheensä parasta, se oli selvää, mutta sen Herald oli ymmärtänyt vasta myöhemmin. Isän murskaama ravintolasuunnitelma oli ollut yhtä kaikki raskas kokemus, ja silloin hän oli noussut isäänsä vastaan, ensimmäistä ja viimeistä kertaa.

Samana vuonna leikkisetelit satoivat taivaalta kuin Jumalan kädestä, ja valtiovarainministeri Sauli Niinistö osti ensimmäisten joukossa euron kahvin. Herald meni pankkiin ja otti lainaa. Äiti takasi. Ravintola avautui, mutta vuoden yrittämisen jälkeen se joutui jo sulkemaan ovensa. Kotona ei riideltä. Isä poltti paksua, käsin käärittyä sikaria nahkasohvalla ja joi Maison Gautierin Tradition Rare Hors d'Âge -konjakkia, jonka oli saanut lahjaksi läheiseltä ystävältään, kauppaneuvos Enobarbus Joosepilta. ”Menestyksekkään liiketoiminnan johtamisessa tarvitaan kansantalouden ymmärtämistä. Paina tämä kalloosi”, isä oli sanonut ja kirjoittanut velat tyhjiksi. ”Kurinalaisuus näkyy tuloksissa”, isä jatkoi. ”Oma elämä on pidettävä järjestyksessä, jos meinaa tehdä tulosta. Nyt lopetat sen sekoilun ja menet kouluun.”

Oliko hänellä ollut lopulta muuta vaihtoehtoa kuin kauppa-korkeakoulu? Oliko hän todella halunnut pullaleipuriksi? Ei,

eipä ollut tainnut haluta. Isä oli ollut kauppakorkeakoulusta hyvillään, ja hyvillään oli lopulta hänkin.

”Elämässä pystyy improvisoimaan, kun on valtava tietomäärä, älyä ja tukisanalista.” Niin isä oli sanonut. Ja elämäänsä isä oli hallinnut esimerkillisesti, se Heraldin piti myöntää. Vaikka kotielämä oli ollut usein turbulenttista ja riitaisaa ja isän liiketoiminta jatkuvaa spekulatiota ja isojen riskien ottamista, ei hutera korttitalo ollut kertaakaan romahtanut.

Pintapuolisesti kaikki oli näyttänyt täydelliseltä.

Nykyään puhuttiin, että hänen isänsä edusti aikaa, jota ei enää ollut. Jokainen Rudolfin kanssa matkustanut oli kuullut tämän sanovan: ”Ennen vanhaan lentokoneiden bisnesluokassa juotiin konjakkia, nyt täällä juodaan jotain saatanan terveyspirtelöitä ja vettä ja syödään hedelmäsalaattia.” Rudolf edusti aikaa, jolloin yritysjohtajilla oli kabinetit, autonkuljettajat ja vuorineuvostittelit. Pidettiin kiinni selkeistä hierarkioista: työntekijät jonottivat ruokaa linjastolla, yritysjohtajien ravintolassa oli valkoiset pöytäliinat ja tarjoilijat. Herald ei tiennyt, mitä mieltä hän oli hierarkioista. Oli selvää, ettei yritystä voinut johtaa demokraattisesti, muttei autoritäärisestikään. Oli pyrittävä kaikkien ihailemaksi palvelevaksi johtajaksi, mutta oliko hän sellainen, hän ei tiennyt.

58 vuoden iässä Rudolf Taiger oli myynyt perustamansa yhtiön ja jäänyt varhaiseläkkeelle. ”Tärkeintä on ymmärtää jo varhaisessa vaiheessa, että tämä ei ole sinun show”, hän oli opettanut yrityskauppojen jälkeisellä lomamatkalla Italian Amalfilla. ”Kuuna päivänä ei tarvitse yhdenkään Taigerin varmistella asemaansa, eikä lapsenlapsien, jos niitä edes tulee.” Herald oli ollut 20-vuotias. Isän sanat nostattivat punan kelmeälle iholle, joka ei ollut koskaan miehistynyt ”terveen rusehtavaksi”, kuten isä

oli matkan aikana useasti huomauttanut katsellessaan poikansa kapeita käsivarsia, joissa oli ”vähemmän lihaa kuin sammakon-reisissä”.

”Älyä sinulla on, mutta halua ei, sääli”, isä tokaisi, kääntyi ja puristi äitiä takapuolesta. Outi Taiger pomppasi eteenpäin, iso hellehattu lennähti tuulen mukana yksityisen uimarannan hiekkään. Hän läpsäisi isää ja käveli tiehensä italiaa suustaan sylkien. Hän oli kielellisesti lahjakas humanisti, eikä Herald ymmärtänyt, miten äiti oli saattanut päätyä isän kaltaisen miehen kanssa yhteen. ”Vittu, mikä sen taas on”, Rudolf murahti, heilahti selälleen kirjavalle pyyhkeelle kuin vanhan kaappikellon raskas heiluri ja alkoi kuorsata. Sikari sammui suuhun ja tipahti hiekkään. Herald tarkkaili isänsä hyllyvää, karvaista mahaa ja liian pieniä raidallisia uimahousuja, joiden etumus pullotti iljettävästi. Jostain syystä tuo kuva syöpyi voimakkaasti hänen mieleensä – liikaa alkoholia ja pihvejä nauttineen kalvakan mahan hento kihara karva – ja nousi kirkkaana silmien eteen vielä vuosikymmeniä myöhemmin.

Kahdeksan lyöntiä, kolme lyöntiä, yhdeksän lyöntiä. 8.54. Hänen rannekellonsa käytti kahta pientä vasaraa ilmaisemaan akustisia, erisävyisiä ääniä tunneille, neljännestunneille ja minuuteille. Se oli kauneinta mitä Herald materiaalisesta maailmasta tiesi, minuuttitoistin.

Hän nosti katseensa. Promenadia pitkin lastenvaunujen kanssa hölkkäsi tutunnäköinen mies Adidaksen verkkareissa ja Helly Hansenin tuulitakissa. Heraldin kohdalla lenkkeilijä pysähtyi, nosti kapeat trendiaurinkolasit silmiltään ja sanoi venyvällä, makealla äänellä:

”Herald! Onpa kiva. Täällä juot kahviasi kaikessa rauhassa tähän aikaan aamusta, kiireinen toimitusjohtaja.” Hän nauroi laiskasti ja ojensi kättään.

”Gordon, hauska nähdä. Mitä kuuluu? Siitähän on aikaa... lähemmäs kolme vuotta”, Herald sanoi ja päästi irti Gordonin kädestä kuin kuolleesta kalasta. ”Todella mukavaa tosiaan.”

Hänen katseensa vaelsi rattaisiin. ”Eikös Hilma ole jo –?”

”Kolmen. Kyllä”, Gordon vastasi. ”Ja tämä uusi pienokainen... Olimme vaimon kanssa tietysti erittäin iloisia toisesta lapsesta.” Hän levitti virheettömän hymynsä, joka ei ulottunut silmiin asti.

”Niinpä tietysti”, Herald sanoi ja kumartui katsomaan vauvuun. Hän näki ruman sinipunaisen pään, joka oli työnnetty kirahvikuvioiseen hattuun.

”Kaunis lapsi!” hän sanoi hymyillen ja vetäytyi nopeasti pois, ”onneksi olkoon.” Ja hän lisäsi vielä, sanojaan erityisemmin tarkoittamatta: ”Olisi mukavaa nähdä pian, ajan kanssa. Paljon on ehtinyt tapahtua.”

”Tulkaa käymään, sinä ja Judith, tulkaa yhdessä...” Gordon virkkoi ja kuulosti äkkiä varautuneelta: ”Ettekö edelleen tietysti ole –?”

”Naimisissa! Erittäin onnellisesti, kyllä.”

Gordon näytti helpottuneelta.

”Judith tekee kenttätyötä Länsi-Virginiassa, mutta palaa marraskuun lopussa. Hän on uppoutunut tutkimustyöhönsä, ja minä, no, *business as usual*, aina töissä.”

”Olen aina ihaillut sinua Herald. Niin aikaansaava, suora, vaikutusvaltainen!”

”Kiitos, Gordon”, Herald naurahti. ”Oletpa ystävällinen.”

”Konsultoimme taannoin erästä ranskalaista taidevälittäjää, johon tutustuin Baselissa viime vuonna, saattaisit olla kiinnostunut hänen palveluistaan. Pidin kovasti niistä olohuoneesanne roikkuvista maalauksista, ja innostuimme Anastasian

kanssa panostamaan taiteeseen nyt kun talossa on paljon valkoista seinäpinta-alaa. Taidekokoelmaamme kuuluu tällä hetkellä... tuota... Anselm Kiefer, jos tunnet, joku saksalainen maalaustaiteilija, tosi kuuluisa, rankkoja teoksia mutta hienoja... Anastasia rakastui häneen oitis. Anastasia sanoo, etteivät ihmiset saa unohtaa holokaustia ja siksi jokaisen on omalla tavallaan muistutettava siitä itseään, nyt meillä siis on Kieferin taulu. Ja sitten... jotain taiteilijoita New Yorkin messuilta, Graham Gillmorea ja Woody De Othelloa... Anastasia ihastui... sen... Miya Andon teoksiin, ovat kyllä liian hempeilyä minun makuuni. Sanoin, että haluamme myös tunnettuja nimiä. Löytyi Andy Warholin teos, kovalla rahalla, mutta kumminkin. *Turtle* vuodelta 1985. Tai siis... Tietenkin olisimme halunneet *Marilyn Monroen* tai *Liz Taylorin*, mutta kyllä kilpikonnakin käy. Hyvä, että saimme välittäjän hommiin. En minä osaa näistä juuri muuta sanoa kuin nimet!”

Hiljaisuus laskeutui heidän välilleen. Herald tarkkaili Gordonin sulavapiirteisiä kasvoja ja vahvoja leukaperiä, joiden yli ruskettunut iho oli kiristynyt.

”Onko kahden lapsen kanssa ollut rankkaa?” hän kysyi muodollisuuden vuoksi, kun ei muutakaan keksinyt.

”Ihan helvetistä”, Gordon totesi aivan kuin asia olisi ollut päivänselvä.

”Yksi lapsi on helppo, mutta kun lapsia on kaksi, homma muuttuu todella sotkuiseksi. Matkustaminen vaatii aina tuplāmäärän tavaraa, kädet eivät yksinkertaisesti riitä. Yhdessä on sylivauva, toisessa riitelevä, nälkäänsä purkava isosisko, ja vielä pitäisi repiä perässä laukkuja ja reppuja. Jumalauta, kuin muuli! Kaukana ovat ne ajat, kun sain matkustaa itsekseni ensimmäisessä luokassa vain käsimatkatavarat mukana. Puhumattakaan

aamurutiineista: yöunet jäävät minimiin, ja aamulenkkeille pitää ottaa tämä tyyppi mukaan. Juokse sitten vittu vaunujen kanssa, ei se ole mitään juoksemista sellainen. Kalorit eivät todellakaan kulu. Ibizalla kaikki näyttävät saatanan hyviltä. Se on bisneksen menestymisen edellytys, Herald. On tärkeää jäljitellä niitä maneereja, joita asiakkailla on. Tällaista palvelua ei osteta palveluntarjoajalta, joka ei ymmärrä sisäpiirin hienovaraisia koodeja.”

”Liiketoiminnalla menee hyvin siis?” Herald kysyi.

”Viihde on sydämeni asia”, Gordon lausui ja painoi käden sydämelleen. ”Väitän, että olen Ibizan paras tapahtumajärjestäjä. Mutta kovaa peliä, Herald. Se on kovaa peliä. Tiedäthän. Että kyllä nämä vitun kakarat yksinkertaisesti sotkevat päiväjärjestyksen...”

Herald tarkkaili tuttavaansa väkevän hämmennyksen vallassa. Hän ei ollut varma, oliko kuullut oikein, vai oliko vain kuullut sen mitä oli halunnutkin kuulla.

”Mutta ovathan ne tietysti ihaniakin.” Gordon kumartui lepertelemään vaunuihin ja veti peittoa lapsen päälle. Vauva parkaisi ja alkoi itkeä. Gordon näytti harmistuneelta, otti vauvan tottunein elkein syliin, hyssytteli.

”Pahoittelut, Herald. Pitää mennä. Paskat on varmaan jo housussa”, hän sanoi. ”Soita. Sovitaan dinneri, kun Judith on palannut. Anastasia varmasti odottaa näkevänsä teitä taas.” Sitten Gordon käännähti kannoillaan ja lähti kävelemään reippaasti samaan suuntaan mistä oli tullutkin. Vauva hytkyi hänen olallaan ja oksensi.

2

”Mista ma aloitan?” mies kysyi.

Herald katsoi miestä ja mies häntä. Alakerran kylpyhuoneessa leijaili hienonhieno remonttipöly. Maidonkelmeä valo suodattui muovilla suojatun, koko seinän mittaisen ikkunan läpi ja teki tunnelmasta tahmaisen. Kaikki oli poissa paikoiltaan, seinistä ja lattiasta revitty pinnat irti, putkenpäitä töröttöti siellä täällä, peili oli rikkoutunut nurkkaan.

”Mistä minä tiedän, olen palkannut sinut tekemään selkoa tästä sotkusta”, Herald sanoi. ”Edellinen firma meni konkurssiin tai jotain, en ole nähnyt niitä jätkeä työmaalla pitkään aikaan, eikä urakoitsija vastaa puhelimeen. Haluan, että tämä valmistuu välittömästi.”

Oviaukon pölyttynyt muovisuoja oli repeytynyt teippauksistaan ja heilahteli vähäisessä tuulenvireessä.

”Ok-kei”, mies vastasi.

Okkei. Kahdella koolla, ei yhdellä vaan saatana kahdella koolla, aivan kuin yhdestä koosta ei olisi tarpeeksi. Herald mulkaisi miestä, joka tutkaili velttona ympärilleen ja näytti laskeskelevan jotain. Työmaakenkien kärjet olivat kuluneet ja laikukkaat valkoisesta maalista. Herald arvaili, että niitä oli käytetty lukuisilla järjestymättömillä, aikatauluista jääneillä työmailla.

Hän veti syvään henkeä. Ei ollut mieltä olla epäkohtelias. Hän rykäisi ja pakotti äänensä ystävällisempään sävyyn:

”Mitä arvioisit, kauanko tässä menee?”

”Ylakerta on valmis?” mies kysyi.

”Yläkerran kylpyhuone on valmistunut kolme viikkoa sitten, sitä on käytettykin jo.”

”Okkei. No ma arvan, et kahdeksan viikko.”

”Että mitä?”

”Kahdeksan viikko.”

”Kuulin kyllä, *kahdeksan viikkoa*, mutta tarkoitan: miten helvetissä tässä voi mennä niin kauan?”

”No kuule, ega ma sul mingi masin ei ole.”

Herald ei ymmärtänyt. Hän kääntyi kylpyhuoneen ovelta, oli kompastua laastinsekoittimeen ja käveli keittiöön, käveli edestakaisin keittiön saarekkeen ja työtason väliä, käveli takaisin kylpyhuoneeseen, mutta ei tiennytkään mitä sanoa.

”Asi on selles, et ma ei ehti teha kaikki itse”, mies sanoi. ”Ensin pean tarvikket tilama ja siis aloittan työt.”

Hän selitti, että yläkerran kylpyhuonelaattojen saumat olivat sitä paitsi tummuneet.

”Kolmessa viikossa?” Herald huudahti.

”Need on väärin tehtud. Ma arvan et vale saumaustaasti.”

”Hyvä on, hyvä on”, Herald sanoi lannistuneena. ”Minun pitää ottaa yksi palaveri tähän väliin. Odota täällä... Ole jotenkin hyödyksi sillä välin.” Hän palasi keittiöön.

Taloudenhoitaja oli jättänyt tervehdyksen keltaiselle post-it-lapulle. Post-it-laput oli keksitty vuonna 1974 yhdysvaltalaisessa monikansallisessa monialayrityksessä 3M:ssä. Idean takana olivat Spencer Silver ja Arthur Fry. Yhtiön valuaatio oli 94 miljardia dollaria. Wilman viesti kuului: *Hei! Kävin siivoamassa.*

Pyykit kuivuvat kodinhoitohuoneessa. Jääkaapissa on välipalaa. xo Wilma. Miksi ”xo”? Oliko se jokin nuorisojuttu? Herald rypisti lapun.

Kalenterin muistutukset rullasivat tietokoneen ruudun oikeassa alalaidassa. Sähköpostiin oli tunnissa saapunut 142 viestiä. Herald avasi Teamsin ja jäi vaitonaisena katselemaan omaa naamaansa näytöltä. Hän näytti väsyneeltä ja kalpealta, hän oli laihtunutkin. Hän käänsi vasenta ja oikeaa puoliskoa, totesi poskien olevan lommolla, korvalehtien venyneen. Painovoima teki tehtävänsä. Se repi ja löysytti nahkaa, kunnes nahka hajoaisi mullaksi ja multa kaivettaisiin uusien sukupolvien pilvenpiirtäjien tieltä.

Teamsiin tipahteli yksi kerrallaan kasvoja ja haloota:

Haloo?

Haloo?

Halooo?

Kuuluuko?

Haloo?

Näkyykö?

Haloo, haloo

Sun mikki ei oo päällä

Haloo

Kuuluuko, täällä näkyy

Sun mikki ei oo päällä

Kirjoita sille siihen ikkunaan ettei sen mikki oo päällä

Teemu, sun mikki ei oo päällä

Haloo?

Moi! Haloo?

Onko kaikki paikalla?

Haloo?

Nyt kuuluuko? Haloo?

Nyt kuuluu!

Onko kaikki paikalla?

Moi!

Anna ei oo

Anna soitti, että se ei saa Teamsia päälle

Munki piti päivittää jotain

Haloo?

Moi Toni, kuuluu

Kuuluu hyvää kiitos!

Herald oli hiljaa ja odotti, kunnes johtoryhmän etäpalaverin aloitusfarssi olisi ohi. Sitten päästiin agendaan:

1) *Kuolemantapaus. Poesian työmaalla, sektoreilla 32–34, on tapahtunut kuolemaan johtanut tapaturma ja rakentaminen on toistaiseksi keskeytetty. Tapaturma sattui rakenteilla olevan asuin-kerrostalon B14 työmaalla kello 07:13, asia on selvityksessä. Alihankkijan kriisiviestintäosasto on laatinut toimintasuunnitelman, jolla vastataan median kysymyksiin huomiossa tiedotustilaisuudessa, jonka jälkeen lähetetään vielä erillinen tiedote. Toimenpide-ehdotus: omaisille lähetetään surunvalittelu ja konvehtirasia.*

Ruudulla TTC:n Rakentaminen-yksikön johtaja Johan Nyberg nyökytteli vakavana, kasvoilla oli harjoiteltu kärsimys-ilme. ”Kauhea juttu, todella. Mutta on meidän kannaltamme etu, että onnettomuus on alihankkijan, ei meidän, vastuulla. Lakiteknisesti. Mutta harmillista, että tämä sattui juuri meidän sektoreillamme eikä esimerkiksi Ranskan sektoreilla 7–18, tai Tšekin sektorilla 41, olemme nähneet heidän toimintatapojaan. On ihme, jos siellä TR-mittauksista päästään läpi...”

Vaitonainen johtoryhmä siirtyi agendassa eteenpäin, käynnissä oleviin hankkeisiin, päivitettyihin tuottolaskelmiin, People

& Culture -toiminnon uuden johtajan rekrytointiin ja lopuksi pikkujouluihin, joiden suunnitteluvastuu lankeaisi tänä vuonna huonoiten performoivalle myyjälle.

Palaverin päätyttyä Herald soitti Johanille.

”Näyttelit aika huonosti empatiaa.”

”Alihankkijan kriisiviestintä saa hoitaa sen roolin, ja mainehaittaa tulee tästä meille joka tapauksessa”, Johan sanoi, eikä aiheesta enää jatkettu. ”Avaa televisio. P. Ennis on juuri nyt ajankohtaisohjelmassa vieraana.”

Herald kaivoi Wilman huolella valmistamat Kallen Mäti-tahna -voileivät jääkaapista. Hänellä oli tapana säästää herkullisin aines viimeiseksi: syödä paahtoleivän reunat ensin, sitten vasta keskikohta. Hän avasi television ja jäi nojaamaan saarekkeeseen tahmaista välipalaa huolellisesti nautiskellen. Johanin rekrytointiprosessi palasi hänen mieleensä, se miten hän oli joutunut prosessin eri vaiheissa tapaamaan Johania lounailla tikkurilalaisessa *dinerissa*. Johan ei ollut halunnut tavata muualla, ja Herald taas ei ollut halunnut ketään muuta tehtävään.

”Vaimoni vanhemmat omistavat tämän ravintolaketjun”, Johan oli myhäillyt hyvillään ja pursottanut kuivalle tuplajuustopekonihampurilaiselleen majoneesia.

”Toimiva konsepti”, Herald sanoi happamasti ja näykki varresta löystyneitä ranskalaisia.

”Kansan syvät rivit rakastavat amerikkalaista ruokakulttuuria, vaimoni perheessä on aina osattu aistia tämä, rakentaa aitoja Jax at the Tracks -kokemuksia kuin suoraan Kalifornian Truckeesta.”

Herald ei voinut olla ajattelemta, että ollakseen Suomen rikkainta kymmenystä Johanilla oli luokattoman huono maku ruoan suhteen. Mutta hänen paksunahkaisuutensa ja syvä

substanssiosaamisensa olivat korvaamattomia – sikäli kuin kukaan missään yrityksessä oli koskaan ollut korvaamaton. Joka tapauksessa hänen investointinäkemyksensä oli osoittautunut maineen arvoiseksi.

Ajankohtaisohjelmassa toimittaja kokosi muistiinpanojaan.

”Useista viivästyksistä kärsinyt innovaatiokeskus Poesia avautuu asukkaille joulukuussa”, toimittaja alusti. ”Puhutaan ensin isoista summista! Kyseessä on EU:n historian mittavin kilpailukykyyn keskittyvä hanke. Kokonaisinvestointi on 800 miljardia euroa, jonka –”, toimittaja lehteli muistiinpanojaan, ”rahoittamisessa ovat mukana niin jäsenmaat, Euroopan investointipankki kuin yksityiset pääomasijoittajatkin. Lisätietoja EU:n rahoituskehyksestä, toimenpideohjelmasta, ohjelmakauden muista hankkeista ja siitä, kuinka monta nollaa miljardissa on, saatte verkkosivuillamme yle.fi/hyvääpäivääajan-kohtaisohjelmasta. Seuraavaksi: vieraamme! Hankkeen koordinaattori, Better Tomorrow -konsulttiyhtiön perustaja Polonius Björn Ennis [taputuksia] sekä europarlamentaarikko –”

M. Virtanen oli ristinyt kädet syliinsä eikä tuntunut panevan merkille, että hänet esiteltiin. Hänen saamansa aplodit olivat joka tapauksessa huomattavasti vaisummat kuin P. Enniksen, joka hymyili leveästi vieressä, sormeili kauluspaitaansa ja suoria villakangashousuja, joihin oli dynaamisen nykyjohtajan tapaan yhdistänyt jalassa pyörivät lenkkitosut. Virtanen raputti hajamielisesti otsaansa. Ihopartikkelit irtoilivat kuivana hilseenä, tempautuivat studion huolellisen tuuletussysteemin ilmankiertoon ja olisivat pian, Herald ajatteli, jonkun yleisövieraan limakalvoilla.

”Aivan ensimmäiseksi haluaisin muistuttaa, että vaikka 800 miljardia on suuri summa, se on pitkässä juoksussa varsin